A°. 1859. N°. 25[illegible]

Opregte Donderdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 3 November.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *ƒ* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 31 October.

De Keizer van Rusland is den 27sten van Warschau naar Petersburg teruggekeerd. De bijeenkomst van Z. M. met den Prins-Regent wordt nog druk besproken. De door den Keizer aangenomen regerings-beginselen, wat zijn vaderland betreft, hebben in Duitschland, inzonderheid in Pruissen, een zeer gunstigen indruk gemaakt, en in zoo-verre ziet men met genoegen, dat er tusschen de beide Vorsten een onmiskenbaar wederzijdsch vertrouwen schijnt te bestaan. Men had ook gaarne gezien, dat de Keizer van Oostenrijk aan deze bijeenkomst had deelgenomen; maar het is meer dan waarschijnlijk, dat de verhindering van de zijde der oostenrijksche Regering is gekomen; dat men, door toedoen van Pruissen, van de russische zijde zich genegen heeft getoond om daartoe mede te werken; maar dat men van den oostenrijkschen kant, voor elke schrede van toenadering, ten minste twee schreden van Rusland heeft gevorderd, en dat er geene redenen zijn gevonden om aan dergelijke vordering te voldoen.

Intusschen wordt verzekerd, dat bij de conferentien te Breslau eene wenschelijke eenstemmigheid is waargenomen van de twee Vorsten, nopens de nateleven beginselen ter instandhouding van den vrede, inzonderheid wat betreft de italiaansche verwikkelingen, terwijl de Prins-Regent van Pruissen zijne goede diensten heeft aangeboden om tusschen Rusland en Engeland eene betere verstandhouding te bewerken, dan sedert den oosterschen oorlog tusschen die twee Staten is bevonden te bestaan. Ten aanzien van Italie zijn beiden in beginsel gestemd voor het herstel der wettige Souvereinen in het hoog gezag, doch niet zonder invoering van meer vrijgevige verordeningen, dan die, onder welke zij zich genoopt hebben gevonden hunne Staten te verlaten; — doch zonder zich te verbinden om tot dit herstel dadelijk medetewerken, en zelfs met de verklaring, dat zij de aanwending van middelen van bedwang, om daartoe te geraken, zeer ongeraden zouden achten.

BERLIJN, 1 November.

De jonge *Prins* en *Prinses van Pruissen* zullen morgen de reis naar Londen aannemen, en tot den 21sten dezer maand aan het Hof van Groot-Brittannie vertoeven.

Dezen avond worden de *Prins van Oranje* en Prins *Frederik der Nederlanden* van Muskau gewacht. Prinses *Marie* is ongesteld en uit dien hoofde is haar vertrek, even als dat van hare ouderen naar Nederland eenigen tijd verschoven.

— De Prins-Regent heeft eene commissie benoemd met last om eenige vragen, betreffende de reorganisatie van het pruissische leger te beantwoorden. Aan het hoofd dezer commissie is de veldmaarschalk *v. Wrangell* geplaatst. Het algemeene doel is versterking van het leger, met ontlasting van de landweer, ter vermindering van de bezwaren, welke het oproepen van dergelijke strijdkrachten, in tijd van gevaar, uit den aard der zaak oplevert.

PARIJS, 31 October.

De half-officiële *Constitutionnel* behelst eene verklaring, waaruit blijkt, dat de echtheid van den brief van Keizer *Napoleon* aan Koning *Victor Emmanuel*, welks inhoud het eerst door de londensche *Times* is medegedeeld, boven allen twijfel verheven is. Dat half-officiële orgaan heeft heden dien brief geheel in zijne kolommen opgenomen, dus luidende:

„ Mijnheer en Broeder. Ik schrijf heden aan Uwe Majesteit met het doel om u den tegenwoordigen staat der zaken voor oogen te stellen, u het verledene te herinneren en met u het voortaan te houden gedrag af te spreken. De tijdsomstandigheden zijn van ernstigen aard; het is noodig, ijdele verwachtingen en onvruchtbaren spijt ter zijde te stellen en den waren staat der zaken naauwkeurig na te gaan. Het is alzoo thans de vraag niet, of ik wel of kwalijk gehandeld heb met den vrede te Villafranca te sluiten, maar veeleer, hoe aan het vredesverdrag die uitwerking te geven, welke aan Italie's vrede en Europa's rust het bevorderlijkst is.

" Alvorens dit vraagstuk te behandelen wensch ik nogmaals de bezwaren, waardoor elke definitive onderhandeling en ieder definitief verdrag zoo moeijelijk werden, Uwe Majesteit te herinneren.

„ Werkelijk brengt de oorlog dikwerf minder verwikkelingen mede dan de vrede. In den oorlog staan slechts twee belangen tegenover elkander, namelijk de aanval en de verdediging; bij den vrede daarentegen heeft men een aantal belangen, dikwerf van onderling strijdigen aard, overeen te brengen. Dit is juist hetgeen bij den jongsten vrede plaats greep. Er diende een verdrag te worden gesloten, hetwelk Italie's onafhankelijkheid op de best mogelijke wijze verzekerde, hetwelk aan Sardinie en aan de wenschen der bevolking voldeed, en echter het gevoel der katholieken of de regten van Souvereinen, in wier lot Europa belang stelde, niet kwetste.

„ Ik dacht dan dat, indien de Keizer van Oostenrijk zich met mij opregtelijk wilde verstaan om die gewigtige uitkomst te bereiken, de geschilpunten, welke deze twee Rijken sedert eeuwen in onderlingen strijd hadden gebragt, verdwijnen zouden, en dat Italie's wedergeboorte in onderling overleg en zonder verder bloedvergieten zou kunnen worden tot stand gebragt.

„ Ik geef nu op, wat mijns oordeels de hoofdvereischten voor die wedergeboorte zijn, te weten: dat Italie uit verscheiden onafhankelijke en onderling eedgenootschappelijk verbondene Staten besta; dat ieder van deze Staten den vertegenwoordigenden regeringsvorm naar een eigen stelsel, alsmede heilrijke hervormingen, aanneme; dat het beginsel der italiaansche nationaliteit vervolgens door het vormen van een eedgenootschap bekrachtigd worde; dat dit eedgenootschap ééne en dezelfde vlag, één stelsel van grenstolregten en één muntwezen hebbe; dat het algemeen bestuur des eedgenootschaps zich te Rome bevinde, en zamengesteld worde uit vertegenwoordigers, door de Souvereinen uit eene door de wetgevende Kamers opgemaakte voordragt benoemd, ten einde in dien Rijksdag de invloed der regerende geslachten, welke van overhelling tot Oostenrijk verdacht worden, een tegenwigt in een uit de volkskeuze voortkomend deel der vergadering hebbe.

„ Door den Heili[illegible]der met het eerevoorzitterschap van het eedgenootschap [illegible]leeden zou aan het godsdienstig gevoel van het katholie[illegible] Europa voldoening worden gegeven, de zedelijke invloed van den Paus in Italie vermeerderd en hij in staat gesteld worden om in overeenstemming met de regtmatige wenschen der bevolking veranderingen te bewilligen.

„ Welnu, het plan, hetwelk ik tijdens het sluiten van den vrede had gevormd, is nog steeds uitvoerbaar, indien Uwe Majesteit haren invloed tot bevordering daarvan wil aanwenden. Buitendien is er in die rigting reeds vrij wat vordering gemaakt.

„ De afstand van Lombardije met eene beperkte schuld is eene gedane zaak.

„ Oostenrijk heeft het regt om de vestingen Piacenza, Ferrara en Commachio bezet te houden, laten varen.

„ De regten der Souvereinen zijn, wel is waar, voorbehouden, doch de onafhankelijkheid van Midden-Italie is insgelijks gewaarborgd, in zoo ver als alle gedachte aan buitenlandsche tusschenkomst uitdrukkelijk ter zijde gesteld is.

„ Eindelijk ook is bepaald, dat Venetie een zuiver italiaansch gewest moet worden.

„ Het is voor Uwer Majesteits waarachtig belang, even zeer als voor dat van het schiereiland, raadzaam, mij in de verwezenlijking van dat plan bij te staan, ten einde de beste uitkomsten daarvan te verkrijgen; want Uwe Majesteit kan niet vergeten, dat ik door het verdrag gebonden ben; in het weldra te houden Congres kan ik mij niet aan de aangegane verbindtenissen onttrekken; Frankrijks rol is reeds vooraf aangewezen.

„ Wij verlangen, dat Parma en Piacenza met Piemont vereenigd worden, omdat dit grondgebied uit het oogpunt der krijgskunde onmisbaar voor het koningrijk Sardinie is.

„ Wij verlangen, dat de Hertogin van Parma tot het bestuur over Modena worde geroepen; dat Toscane, welligt met eene vergrooting van zijn grondgebied, aan den Groothertog *Ferdinand* teruggegeven worde; dat een stelsel van gematigde vrijheid in alle Staten van Italie worde aangenomen; dat Oostenrijk voor de toekomst eene bron van aanhoudende moeijelijkheden te goeder trouw stoppe, en zich gezind betoone om Venetie in het volle bezit zijner nationaliteit te stellen door er niet alleen eene afzonderlijke vertegenwoordiging en een afzonderlijk bestuur, maar ook eene uitsluitend uit Italianen bestaande gewapende magt daar te stellen.

„ Wij verlangen verder, dat Peschiera en Mantua voor eedgenootschappelijke vestingen verklaard worden; en, ten slotte, dat een eedgenootschap, op de ware behoeften en de overleveringen van het schiereiland gebouwd, met uitsluiting van elken buitenlandschen invloed, het gebouw van Italie's onafhankelijkheid bevestige.

„ Ik zal niets verzuimen wat voor de bereiking van dat groote doel dienstig zal zijn. Mijne gezindheid, dit houde Uwe Majesteit voor zeker, zal niet veranderen; en het zal mij altijd een genoegen zijn, de zaak, waarvoor wij te zamen gestreden hebben, te bevorderen, zoo ver dat niet tegen Frankrijks belangen strijdt."

Het *Journal des Débats* beschouwt dien brief als eene verklaring van het hoogste belang en als het staatkundige programma, 't welk door Frankrijk in het aanstaande Congres zal gevolgd worden. Daaruit zou evenwel niet moeten worden afgeleid, dat Frankrijk zal eischen en verkrijgen alles wat in dien brief wordt opgegeven, vermits toch niets zeldzamer is dan de geheele naleving van vooraf aangekondigde programma's en politieke geloofs-belijdenissen. Maar vermits Frankrijk in het Congres al zijnen invloed zal aanwenden om te verkrijgen wat nu als wenschelijk wordt voorgedragen, behoort aandachtig te worden overwogen wat de Keizer ter kennis van Europa heeft gemeend te moeten brengen.

Drie hoofdpunten worden in dien brief behandeld, te weten: de vestiging van een Italiaansch Verbond, — de regeling van het vraagstuk der hertogdommen, — de toekomst van Venetie en van de vestingen Mantua en Peschiera. Volgens het *Journal des Débats*, is hetgeen Keizer *Napoleon* thans voorstelt omtrent het derde punt, vooral van belang. Hij verlangt, dat de beide sterkten zullen worden verklaard voor bonds-vestingen, en dat Venetie niet alleen eene eigene vertegenwoordiging en administratie zal verkrijgen, maar ook eene italiaansche krijgsmagt, waardoor het indedaad onafhankelijk zal worden.

Onwillekeurig zou thans de vraag rijzen, of Frankrijk in dezen ééne lijn trekt met Sardinie; dan wel, of het zich met Oostenrijk deswegens heeft verstaan. Die van het *Journal des Débats* zijn niet vreemd van het gevoelen, dat dit laatste het geval is, en het keizerlijke programma een blijk is van verstandhouding met Oostenrijk, en geenszins eene voorloopige aankondiging, dat Frankrijk, met gedeeltelijke verloochening der preliminairen van Villafranca, in het aanstaande Congres vijandig tegenover de regering van Keizer *Frans Joseph* zal staan.

Te dezer zake wordt in de *Débats* de aandacht gevestigd op een onlangs hier ter stede uitgekomen zeer belangrijk geschrift van den ridder *Debrauz*, getiteld *De vrede van Villafranca*, 't welk in eenen allezins oostenrijkschen geest is geschreven door een staatsman, *die volkomen goed ingelicht kan zijn.* Omtrent het vraagstuk van het Italiaansch Verbond laat de schrijver zich weinig of niet uit. Wat de hertogdommen aangaat, slaat hij dezelfde oplossing voor als nu is voorgesteld door Keizer *Napoleon.* Ook de ridder *Debrauz* wil het herstel van den Groothertog van Toscane met uitbreiding van diens Staten, en kondigt het herstel aan van den Hertog van Parma en Modena, ten gevolge van een huwelijk van den jongen Hertog *Robbert* met *Maria Theresia*, de nicht van den tegenwoordigen Hertog van Modena; welke laatste zijne regten zou overdragen aan de aanstaande echtgenoot van den Hertog van Parma.

Omtrent Venetie, Peschiera en Mantua verschilt evenwel de schrijver van het fransche programma. Hij vergelijkt Venetie met het groothertogdom Luxemburg, 't welk, onder het souvereine gezag van den Koning der Nederlanden, deel uitmaakt van het Duitsch-Verbond. Verder meent de schrijver te kunnen verzekeren, dat alleen reeds het voorstel, dat Oostenrijk afstand zou doen van Peschiera en Mantua, den vrede van Villafranca bijna had doen mislukken. Volgens den heer *Debrauz*, had Prins *Alexander van Hessen* de eerste voorstellen van Keizer *Napoleon* in verband met dien afstand niet durven mededeelen aan Keizer *Frans Joseph*, omdat diens eergevoel niet zou hebben veroorloofd, dat hij Peschiera en Mantua overliet, alvorens door den oorlog daartoe te zijn gedwongen. Te Villafranca had de Keizer van Oostenrijk zich op dit punt onverzettelijk betoond, en was aangenomen, dat de beroemde vierhoek in het bezit van Oostenrijk zou blijven.

In den brief des Keizers wordt nu niet alleen aangedrongen op het afstaan van Peschiera en Mantua, welke plaatsen bonds-vestingen moeten worden, maar ook op de vrij-verklaring van het Venetiaansche, en alzoo op het afstaan van Verona en Venetie, waar italiaansche krijgsmagt in bezetting zal worden gelegd.

Te dezer zake zou, volgens de *Débats*, niet uit het oog moeten worden verloren, dat tusschen de preliminairen van Villafranca en den vrede van Zurich, op 9 September eene nota in den *Moniteur* is verschenen, waarin is gewezen op *belangrijke opofferingen*, waartoe Oostenrijk zou willen overgaan, voor 't geval dat de Vorsten in Centraal Italie in het bestuur werden hersteld. In die nota wordt met zoovele woorden gezegd, dat de onafhankelijkheid van Venetie, als italiaanschen Staat, afhangt van het al of niet herstellen van de Hertogen in hun bestuur.

De tijd zal nu moeten leeren, of het programma van 20 October het middel aan de hand geeft om te komen tot de op 9 September aangewezene oplossing, en of Oostenrijk, tevreden met het herstel van den Groothertog van Toscane en den Hertog van Parma en Modena, uit eigene beweging Peschiera en Mantua aan een bonds-leger zal overgeven, en Verona, Legnano en Venetie in handen van eene italiaansche krijgsmagt zal laten. Die van de *Débats* maken de aanmerking, dat het vraagstuk van een zeer overwegend belang is; dat zij zich ten eenemale onbevoegd achten om deswegens eenig oordeel hoegenaamd uittebrengen.

— In den *Moniteur* wordt de waarschuwing medegedeeld, welke van wege de Regering is gerigt aan het dagblad *le Correspondant*, in de personen van den heer *de Montalembert*, als den onderteekenaar van het artikel: „*Pius IX* en Frankrijk in 1849 en 1859", en van den bestuurder, den heer *Douniol.*

De zinsnede van dat artikel, welke vooral aanstoot heeft gegeven aan de Regering, luidt als volgt:

„ Het is Frankrijk, 't welk in 1849 de tijdelijke onafhankelijkheid van den Heiligen Stoel heeft gered, en nu in 1859 dezelve doet ondermijnen en krenken. Bij herhaling verkondigen wij, dat Frankrijk door het voeren van den oorlog in Italie het tijdelijke gezag van den Paus in een derde gedeelte van diens Staten geheel heeft vernield en in de overige deelen op eene onherstelbare wijze gekrenkt. De oudste zoon van de Kerk is daarvoor verantwoordelijk, nu en in de toekomst, voor Europa zoowel, als voor God.

„ Voor de door Engeland aangenomene houding is slechts één naam; zij is onedel.

„ En wat Piemont betreft, zoo zijn wij met bittere smart getuige geweest van de rols-verwisseling van dat edele land, 't welk heeft opgehouden te zijn een geduldig, werkzaam, zedelijk, verstandig en met de zuiverste bedoelingen bezield element, om optetreden als een ongeduldige hebzuchtige avonturier.

„ Italie heeft een standbeeld gewijd aan de list en de staatkundige verdorvenheid, in den persoon van *Machiavel.* Zooals men weet, heeft Toscane besloten, dat, tegelijk met het beeld van *Machiavel*, ook standbeelden zullen worden opgerigt ter eere van Keizer *Napoleon III.* en Koning *Victor Emmanuel.*"

De Regering heeft deze zinsnede beschouwd als lasterlijk voor de keizerlijke staatkunde. Volgens haar worden ln dezelve al de grenzen overschreden van eene betamelijke en vrijmoedige beoordeeling der handelingen van buitenlandsche Regeringen, en wordt eene ten aanzien van de met Frankrijk geallieerde natie beleedigende taal gevoerd. Voorts is door de hoonende gelijkstelling van *Machiavel* met den Keizer en Koning *Victor Emmanual* regtstreeks inbreuk gemaakt op den eerbied, welke men aan den Keizer is verschuldigd. Eindelijk heeft de Regering zich verpligt geacht om de publieke opinie voortelichten, en een bewijs willen leveren, dat zij de eer des lands, de glorie der fransche wapenen en de loijauteit harer bedoelingen niet wil prijs geven aan de willekeur der persoonlijke hartstogten, of van partijhaat.

— De *Univers* meldt, dat de circulaire van den kardinaal *Morlot*, waarin gebeden voor den Paus worden voorgeschreven, gisteren in de kerken dezer hoofdstad is gelezen. Tevens is voorlezing gedaan van een brief, welke door den Paus op 28 Julij aan den genoemden prelaat is gezonden, en waarin de Opperste Kerkvoogd zijnen dank betuigt voor de liefde en aanhankelijkheid der geestelijkheid en geloovigen in het district van Parijs, blijkens den brief op 10 Julij door den kardinaal *Morlot* aan den Paus gezonden. „ Wij worden (dus zegt de Paus) gesteund door de verwachting, dat, met Gods hulp, zal worden verwezenlijkt, wat gij in uwen brief verlangt."

Nog deelt dat blad mede, dat de bisschop van Saint-Die' een mandament heeft uitgevaardigd; de bisschop van Puy een herderlijken brief, en de bisschop vau Saint-Brieu

G

eene circulaire, in welke stukken gebeden voor den Paus worden voorgeschreven.

LONDEN, 31 October.

De hier ontvangen tijdingen uit Calcutta van 22, en uit Madras van 27 September melden, dat de gouverneur-generaal last had gegeven om ook de nog overgebleven inlandsche corpsen van het bengaalsche leger te ontbinden. Daarentegen waren 14 regimenten op nieuw georganiseerd en gewapend. — Te Calcutta werden troepen vereenigd om naar China overgevoerd te worden. — Een groot aantal inwoners van Calcutta hadden eene vergadering gehouden, om eene petitie aan het Parlement vast te stellen, ten einde hunne bezwaren tegen de nieuwe belastingen kenbaar te maken, de afschaffing van den bestaanden Raad van bestuur te verzoeken, en aantedringen op het benoemen van eene commissie om de oorzaken van de in Indie heerschende ontevredenheid te onderzoeken. — Den 11den October zou de gouverneur-generaal de reis naar de noordwestelijke provincien aannemen. — Met den aanvang van het koelere jaargetijde zou weder eene expeditie tegen den beruchten *Nena-Sahib* en de opstandelingen, die zich nog aan de grenzen van Oude ophielden, ondernomen worden.

— Verleden zaturdag heeft de conservative partij te Liverpool een feestmaal aangerigt ter eere van graaf *Derby* en de overige leden van het laatst afgetreden ministerie. Omstreeks 600 personen namen aan dit feest deel. Lord *Derby* heeft bij deze gelegenheid in 't breede het woord gevoerd, voornamelijk om den toestand en de inzigten der conservative partij met betrekking tot het bestaande ministerie te schetsen. Hij erkende, dat het gouvernement thans met zeer vele en zeer gewigtige buitenlandsche verwikkelingen te kampen had; doch tevens twijfelde hij er niet aan, of hetzelve zou die moeijelijkheden te boven komen, indien het slechts standvastigheid aan regtschapenheid wist te paren en vast besloten bleef om de regten en de eer van Engeland te handhaven. Hij deed daarbij opmerken, dat de tegenwoordige bewindslieden ook het voorregt hadden van het bestuur te voeren over een volk, hetwelk thans eene vroeger ongekende welvaart geniet, hetwelk over het algemeen tevreden is, en bij hetwelk nu de overtuiging levendig is dat niets verzuimd moet worden wat noodig of dienstig kan wezen tot verzekering van 's lands veiligheid en eer. Bovendien verkeerden de verdedigingsmiddelen, ofschoon zij nog niet geheel den gewenschten trap van uitbreiding en voortreffelijkheid bereikt hadden, nu in eenen toestand waarin zij gedurende de laatste 20 jaren nimmer geweest waren. Vooral had het tegenwoordige ministerie dit voorregt boven het vorige, dat het niet bemoeijelijkt werd door eene staatszuchtige oppositie, die hetzelve ten val poogde te brengen. Aan den anderen kant echter zeide de spreker, dat de bewindslieden, naar het hem voorkwam, onderling niet eensgezind waren; er bevonden zich sommigen onder hen, die geheel en al de conservative beginselen waren toegedaan; anderen werden medegesleept door eene kracht, waaraan zij geen weerstand konden bieden; anderen, ofschoon zich aan het hoofd stellende eener beweging, die zij niet konden tegengaan, zouden zelven het betreuren indien hunne ontwerpen tot stand kwamen. Deze verdeeldheid tusschen de ministers kon ligtelijk de oorzaak van hun val worden; doch hij betuigde, dat hij niets zou doen om dien val te verhaasten. Bepaaldelijk verklaarde hij, dat het hem hoogst aangenaam zou zijn, dat het tegenwoordige bewind de toegezegde Parlements-hervorming tot stand bragt; de conservative partij was bereid om hetzelve daartoe de hand te leenen, indien de voordragt slechts eenigermate aannemelijk was. Ten aanzien van de italiaansche zaken is lord *Derby* in geene bijzonderheden getreden; hij gaf slechts de hoop te kennen, dat de ministers zouden volharden in hun voornemen, om zich niet te laten wikkelen in de onderhandelingen van eenig Congres.

Ook de voormalige minister van Buitenlandsche Zaken, lord *Malmesbury*, heeft bij deze gelegenheid het woord gevoerd. Hij deed het uitkomen, dat het vorige ministerie steeds hoogen prijs heeft gesteld op eene naauwe alliantie met Frankrijk, en verklaarde, dat hij die ook verder wenschte; doch bij voegde er bij, dat daarom de beide Staten niet in alles vereenigd te werk behoefden te gaan; dat zij elk hunne bijzondere en dikwerf uiteenloopende belangen hadden; maar dat de vriendschappelijke verstandhouding daardoor niet behoefde te lijden, en dat men dan ook ten onregte in Frankrijk soms meende dat Engeland, als het in 't een of ander zich niet met de inzigten van dat Rijk vereenigde, de alliantie met hetzelve liet varen.

— De *Times* meent, dat de denkbeelden, welke Keizer *Napoleon*, in zijnen dezer dagen door dat blad bekend gemaakten brief van 20 October jl. aan den Koning van Sardinie, ontwikkeld heeft ten aanzien van eene vereffening der zaken van Italie, verwezenlijkt kunnen worden. De grootste moeijelijkheid zal, volgens dat blad, denkelijk hierin bestaan, om Oostenrijk er in te doen toestemmen, dat Peschiera en Mantua italiaansche bonds-vestingen zullen worden, omdat dit gelijk zou staan met het doen van afstand van die sterkten. Ook zal Oostenrijk denkelijk ongaarne Venetië tot eene bijzondere provincie maken, met eene eigene vertegenwoordiging en een eigen leger. Wat Engeland betreft, meent de *Times*, dat, nu de fransche Keizer zijnen wil bekend gemaakt heeft, Engelands waardigheid niet gedoogt, deeltenemen aan een Congres, hetwelk slechts zou moeten dienen om de besluiten van dien Vorst te bekrachtigen. Engeland kan alleen deelnemen aan een Congres, waarin het invloed kan uitoefenen op den uitslag der beraadslaging.

Het ministeriële ochtendblad, de *M. Post*, hecht over 't algemeen zijne goedkeuring aan het in den bedoelden brief van den franschen Keizer ontwikkelde ontwerp. Behoudens zekere wijzigingen, zou dat ontwerp tot grondslag kunnen dienen voor beraadslagingen van een Congres, waarop Engeland vertegenwoordigd zou wezen.

— De fransche gezant, graaf *de Persigny*, en zijne echtgenoote, hebben in het laatst der vorige week een paar dagen bij het koninklijk gezin te Windsor doorgebragt, en zijn verl. zaturdag van daar naar de zeeplaats St.-Leonards vertrokken.

— In de fabrieksteden hier te lande blijft men over 't algemeen tevreden over de heerschende bedrijvigheid.

— De beurs was heden prijshoudende; de 3 pc 96 à ⅛.

BRUSSEL, 1 November.

Het russischgezinde orgaan *le Nord* is hoogelijk ingenomen met het programma, vervat in den brief van Keizer *Napoleon* aan Koning *Victor Emmanuel*, en meent te kunnen verzekeren, dat Pruissen en Rusland aan hetzelve hun zegel hebben gehecht, en verder, dat de onverwachte ontwikkeling, welke daarbij wordt gegeven aan de preliminairen van Villafranca, Engeland heeft doen besluiten tot het aannemen van het Congres. Volgens *le Nord*, is het berigt van dit besluit te Parijs te gelijkertijd met den brief van Keizer *Napoleon* vernomen.

De *Nord* verwacht, dat men, tot verwezenlijking van dit programma, in de hertogdommen tot eene nieuwe volks-stemming zal moeten overgaan, in de verwachting, dat die ten gunste van de vorige Souvereinen zal uitvallen.

's GRAVENHAGE, 2 November.

Bij Zr. Ms. besluit van 31 October is tot burgemeester der gemeente Voorburg benoemd mr. *A. J. Hoekwater.*

— Bij kon. besluit van 29 Oct. is aan den heer *C. Bosscher*, resident van Ternate, vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingst[illegible] van officier der Leopolds-orde, hem door Z. M. den Koning der Belgen geschonken.

— Den 31sten October is het voorloopig verslag vastgesteld, betreffende het *negende* hoofdstuk der staatsbegrooting Lt. B. (de kosten van het departement van Financien). Uit den inhoud blijkt o. a., dat zich op nieuw leden hebben opgedaan, welke verklaard hebben, niet overtuigd te zijn, dat eene matige vermeerdering van het thans in omloop zijnde muntpapier gevaarlijk zou zijn voor 's Lands geldmiddelen. Deze leden hebben, zonder nog te gewagen van de besparing van renten der staatsschuld, welke daaruit zou kunnen voortvloeijen, begrepen, dat er indedaad, ten gevolge van het meer en meer verdwijnen der gouden munt, behoefte is aan een meer gemakkelijk betaal-middel dan het grove zilvergeld, en die op dezen grond wenschen, dat het bedrag van tien millioenen muntpapier met dergelijk papier van verschillende waarde zal worden verhoogd.

Met genoegen heeft men kennis genomen van de duidelijke toelichtingen, wegens de werking van de postwet, uit welke, naar veler oordeel, zoude volgen, dat men bij eene herziening der briefporten niet zoude behoeven op te zien tegen een uniform-port, met verpligte frankeering. Men heeft zich beklaagd over de gebrekkige stempeling, en ook over de hoogst ondoelmatige regeling van het brievenvervoer tusschen Nederland en Centraal-Duitschland.

— Naar men verzekert, is het bij het onderzoek van de voordragt op de doorgraving van Holland-op-zijn-smalst gebleken, dat men bijna algemeen heeft gemeend, dat de Regering met het indienen van dezelve geen ander doel heeft gehad dan om de gevoeligheid van Amsterdam ter zake van de spoorwegen te temperen, en dat zij, bij eene waarschijnlijke afstemming van het ontwerp, zich daarachter zou trachten te verschuilen; — dat dan ook het voorstel bij zeer weinig leden bijval heeft gevonden.

— Uit het voorloopig verslag, betreffende de begrooting voor de Marine, blijkt, dat verscheidene leden hebben verklaard, niet genoegzaam te zijn ingelicht omtrent hetgeen wordt gevorderd om de zeemagt in een normalen toestand te brengen, en hebben verlangd te vernemen, of het tijdstip, dat dit wapen in dien toestand zal zijn gebragt, niet kan worden bepaald. Zij hebben ook gemeend te bespeuren, dat bij den minister nog geen bepaald gevoelen is aangenomen, nopens de voor het gevolg gevorderde maatregelen. Andere leden hebben echter [illegible] ingesteld.

HAARLEM, 2 November.

Alhier zijn de volgende telegrammen ontvangen:

DRESDEN, 1 Nov. Volgens ons dagblad, zal Engeland zonder voorbehoud deelnemen aan het Congres, en zal het vermoedelijk in Parijs plaats hebben.

PARIJS, 2 November. De hertog *van Padua* heeft, ter zake zijner gezondheid, zijn ontslag als minister van Binnenlandsche Zaken erlangd, en wordt als zoodanig door den heer *Billault* vervangen. De Keizer en de Keizerin zijn gisteren te Compiègne aangekomen.

MARSEILLE, 2 November. Uit Konstantinopel wordt van den 26sten Oct. het volgende gemeld: „De nieuwe Viezier verlangt geene strafoefening, maar heeft openbaar doen afkondigen, dat de eerste, die in 't vervolg den Sultan zou willen beleedigen, geducht zal worden getuchtigd. Hij vordert van den geestelijken stand belangrijke opofferingen, en verzekert, dat de Sultan een derde gedeelte van zijne inkomsten ten beste heeft gegeven.

In Bucharest hebben onlusten plaats gehad. De democraten hebben zich voor het bewind van een vreemden Prins verklaard, en zijn met geweerschoten uit een gedreven. Drie der hoofden, *Rosetti*, *Briviesco* en *Bratiano*, zijn gevangen genomen en naar de grenzen gebragt.

HAARLEM, 2 November.

In de bijeenkomst der Staten van Noord-Holland van heden is voorgelezen een brief van het bestuur van den Overweerschen-polder, bij welken wordt verzocht eene wijziging van het reglement voor dien polder, wat betreft de verkiezing van voorzitter, de jaarwedde van den secretaris en penningmeester, en het bedrag der huishoudelijke kosten.

Verder is kennis gegeven van een amendement, voorgesteld door den heer *v. Akerlaken* op het voorgestelde ontwerp op het dragen der kosten van den Noorder-IJ en Zeedijk. Dit amendement strekt om den aanslag voor de kosten van buitengewoon onderhoud niet in evenredigheid van het zuiver belastbaar kadastraal inkomen, maar bunder [illegible] te doen plaats hebben, en om, in verband daarmede, de sommen, welke door verschillende, kathegorien van landen voor het gewoon en het buitengewoon onderhoud moeten worden opgebragt, anders te bepalen, dan bij het ontwerp-reglement gedaan is.

Voorts is gelezen een verslag der betrokken commissien, nopens de reglementen van bestuur van verschillende polders onder Haarlemmer-liede en Sparenwoude, en Houtrijk en Polanen, strekkende tot goedkeuring dier ontwerpen, behoudens een paar geringe wijzingen.

Daarna is kennis genomen van een verslag, nopens den brief van Ged. Staten, en daarbij gevoegde nota, betreffende het verzoek van de gemeente Sparendam, verlangende, dat zij mogt worden beschouwd, als te zwaar gedrukt door de voor het lager onderwijs gevorderde kosten. Bij dit verslag wordt voorgesteld om op dit verzoek gunstig aan Z. M. den Koning te adviseren.

Al deze stukken zullen in de bijeenkomst van morgen, 3 November, in behandeling worden genomen.

Volgens een bij het departement van Marine ontvangen berigt van den commandant van Zr. Ms. zeemagt in Oost-Indie, zijn bij de verkenning door de sloepen van Zr. Ms. stoomschip *Ardjoeno*, van eene versterking, opgerigt te Tabanio (rijk van Banjermasing), de luitenants ter zee 2de kl. *E. F. Hänel van Cronenthall* en *D. M. G. de Swart*, de eerste twee malen en de tweede eenmaal gekwetst, als ook een matroos van het stoomschip *Ardjoeno* gesneuveld en zeven anderen gewond. De toestand der gekwetsten was, volgens de laatste berigten, over het algemeen gunstig te noemen.

— Door den minister van Oorlog is aan de chefs van de corpsen infanterie eene circulaire gerigt, waarbij kennis gegeven wordt, dat aan de onder-officieren en korporaals, tot gemelde corpsen behoorende, die geneigd zijn om bij het indische leger over te gaan, eene premie zal worden toegekend als: voor de onder-officieren eene som van *f* 140, en voor de korporaals van *f* 125.

— Zaturdag jl., tusschen 5 en 9 ure, is er te Reeuwijk, niet verre van Gouda, een moord gepleegd, gepaard met diefstal. De landbouwer *C. V.*, die des morgens te 5 ure zijne woning verlaten had, vond hij zijne terugkomst te 9 ure zijne vrouw, in haar bloed badende, op den grond liggen; de hulp van een geneeskundige werd ingeroepen; doch toen deze kwam was de vrouw reeds overleden. Onderscheidene gouden en zilveren voorwerpen waren ontvreemd. Door de justitie is dadelijk het noodige onderzoek in 't werk gesteld en, naar men verneemt, is de vermoedelijke dader te Gouda reeds in hechtenis genomen.

— Den 31sten October waren van de Ned. Bank in omloop *f* 90,290,855; bedroeg het saldo der rekeningen *f* 28,861,653-87, en de munt- en het muntmatreaal *f* 99,985,306,—20.

— Uit het Nieuwe-Diep wordt van den eersten November gemeld, dat op de Noorder-haaks is vervallen eene brik of schoner, van welke de vlag niet is bekend, welk schip spoedig is uiteengeslagen en waarvan de bemanning vermoedelijk is verongelukt.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 2 November. Den 1sten dezer in **Texel** BINNENGEKOMEN: *Sophia Elisabeth*, van der Hoef, Baltimore; *Mechens*, Harledt, Galatz; de stoomb. *Diana*, Londen; *Triumph*, Leyst, Newcastle.

NIETS UITGEZEILD. Wind w. z. w. - w.

Den 1sten dezer in **Helvoet** niets gepasseerd. Gisteren nog uitgezeild: *Christine*, Lund, Valparaiso, en niet binnengekomen zoo als gisteren abusievelijk is gemeld. Wind z. w. storm.

Den 24sten Aug. te Amoy binnengekomen: *Stad Enschedé*, Noordhoek Hegt, Singapore.

Den 11den Sept. te Hongkong binnengekomen: *Ceres*, Mammes, Cardiff.

Den 3den Aug. te Padang binnengekomen: *Julie*, Brem, Rotterdam; 14 dito *Magdalena*, Kooy, Amsterdam; 15 dito *Catharina Maria*, Schuchard, Pondichery.

Den 20sten Aug. te Bangkok binnengekomen: *Juno*, Chevalier, Hongkong.

Den 18den Sept. van Simonsbaai uitgezeild: het ned. oorl. stoomschip AMSTERDAM, kapt. luit. Clarkson, Batavia n. Nederland.

Den 14den Oct. te Newjork binnengekomen; *Germania*, Franken, Rotterdam, met verlies van stengen en zeilen, hebbende bij het Sabel Eiland een' orkaan doorgestaan.

Den 17den Oct. van Alexandria E. uitgezeild: *Zeebaart*, Mets, Falmouth.

Den 27sten Oct. te Triest binnengek.: *Margrietha*, Jansen, Amst.

Den 16den Oct. te Cadix binnengekomen: *Hendrik Willem Karel*, van Ingen, Montevideo.

Den 29sten Oct. te Falmouth binnengekomen: *Harmonie*, Tunteler en *Magdalena Johanna*, Gust, beide van Rio Grande.

Den 29sten Oct. bij Falmouth aangekomen: *Thetis*, Bakker, Rio Janeiro naar Christiania.

Den 29sten Oct. van Hamburg uitgezeild: *Sara Elisabeth*, Kuiper, Montevideo.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

[illegible] 2 November [illegible]

	van	tot	gedaan		van	tot	gedaan
NEDERLAND.				OOSTENRIJK.			
Thesaurie 5 p	—	—	—	Obl. *Goll.* 5 p	—	—	—
Ned. Bank 4 "	—	—	—	" " 4 "	—	—	—
W. Schuld 2½ "	63⅞	64	64	" Met. 5 "	53⅝	¾	53 9/16
" . 3 "	75¾	76	—	" r. Amst. 5 "	72⅞	73	73
" . 4 "	96⅝	⅞	96⅞	" Nat. 5 "	57¼	½	57 7/16
Amort. Sd. 3 "	—	—	—	" 54. 2½ "	28 7/16	⅝	28⅝
Handl. Ms. 4½ "	126¼	½	—	Wener Bank *f*	834	835	—
O. I. Leen. 4 "	95⅞	—	—	" . . "	273	274½	—
Holl. Spw. . .	—	—	—	" 4 p	264	—	—
Leening 4½ p	—	—	—	NAPELS.			
Rijn Spw. 4½ "	—	—	—	Cert. L. B 5 "	—	—	—
M. Weldd. 4 "	—	—	—	" *Rots.* 5 "	—	—	—
BELGIE.				DENEMARKEN.			
Cert. W. S. 2½ p	—	—	—	Obl. Lond. 5 p	—	—	—
" *Rots.* 2½ "	51⅛	¾	—	" 3 "	81½	—	—
FRANKRIJK.				BRAZILIE.			
Certif..... 3 p	—	—	—	Geldl. 24. 5 p	99½	—	—
SPANJE.				39. 5 "	—	—	—
Oblig..... 1½ p	31⅛	9/16	31 9/16	43. 5 "	—	—	—
" .... 3 "	—	—	—	52. 4½ "	91⅝	—	—
" Bin. 3 "	40 7/16	¾	40¾	SARDINIE.			
Am.-Schuld. .	—	—	—	.... 5 p	—	—	—
Bew. Coup. . .	4¼	—	—	PERU.			
PORTUGAL.				Geldl. 54. 4½ p	—	—	—
Oblig..... 3 p	43 9/16	—	—	" Parijs. .	—	—	—
" 1856. 3 "	42 3/16	¼	—	ECUADOR.			
" Uitgest.	—	—	—	Obl. 1855. 1 p	—	—	—
RUSLAND.				VENEZUELA.			
Hope & C°. 5 p	103½	⅝	—	Obl. 6 th. 3 p	27⅛	3/16	—
" 5 "	101½	—	—	" Uitg. 1 "	14 3/16	—	—
Certif. Obl. 5 "	85 3/16	⅝	—	GRENADA.			
" " 4 "	80⅞	—	—	Oblig..... 3½ p	15 3/16	¼	—
" *Stglitz* 4 "	80 13/16	—	—	" Uitg. . .	—	—	—
" N. 4 "	—	—	—				
" 54. 5 "	90¼	—	—	MEXICO.			
" 55. 5 "	99½	11/16	99⅝	Oblig..... 3 p	20⅝	⅝	20¾
" Hamb. 5 "	—	—	—	N.-AMERICA.			
" Lond. 5 "	99½	—	—	Philad. *Hope* *f*	95	—	—
" " 4½ "	—	—	—	" Ia. B.	—	—	—
Insch. 6 "	—	—	—	" *Rots.* 6 "	—	—	—
Cert. 6 "	61⅝	11/16	—	Am. Bankact.	—	—	—
POLEN.				Ill. Spw. Aand.	—	—	—
Aand. 1835. *f*	—	—	—	" Obl. C. B. 7 "	—	—	—
Oblig..... 4 p	77¾	—	—	Louisiana 5 p	—	—	—
PRUISSEN.							
Oblig..... 5 p	101½	⅝	—	GRIEKENLAND.			
Aand. 54. 3½ "	—	—	—	Obl. 1825. 5 p	3¼	—	—

Handelm. contant 126½. Russische spoorweg volgefourn. 219½ à ¾. De 3 pc. Russen 64 3/16. — Beleening 3. Prolongatie 3. Disconto 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit*:

IJ. DE KOCK, *President.* — BOON HARTSINCK, 1e. *Secretaris.*

Binnenl. fondsen goed prijshoudend; spaansche aanvankelijk lager, later verbeterd; oostenrijksche, met goeden handel, williger; Venezuela tot hoogeren prijs te plaatsen.

LONDEN, 2 November. De 3 pc. geconс. reсо. 96⅛.

PARIJS, 2 November. De 3 pc. 69 fr. 80.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 2 November. *Tarwe* en *Rogge* onveranderd stil; 133 à 134 ℔ j. b. Pools. *f* 318 à *f* 321; 130 ℔ b. Pools. *f* 292; 129 ℔ j. Vries. *f* 265. — *Rogge* 123 ℔ Pruis. *f* 196; 123 ℔ Anclam. *f* 190; 118 ℔ Petersb. *f* 177; 118 ℔ gebr. Odessa *f* 160. — *Garst* zonder handel. — *Haver* hooger verkocht; 100 à 105/8 ℔ dikke *f* 4,60 à *f* 5; bl. Zweed. *f* 3½ per 100 kilo. — *Boekweit* in een doen: 115 ℔ j. Eider *f* 176 bij partij.

AMSTERDAM, 2 November. Heden de rescontre-dag zijn de prijzen om 4 ure. *Raapolie* iets flaauwer; ord. cond. *f* 35½; vliegend *f* 34¼; p° Nov. *f* 34¼ à *f* 34; p° Dec. *f* 34¾ à *f* 34½; p° Mei *f* 36¼. *Lijnolie* ord. cond. *f* 31½; vliegend *f* 30¼; p° Nov. *f* 30; p° Dec. *f* 30¼. *Hennepolie* ord. cond. *f* 37½.

240ste STAATS-LOTERIJ.
Trekking der eerste Klasse.

3de Lijst. N°. 12529, een prijs van *f* 2000. N°. 9770, een prijs van *f* 1500.

*** Eenige ingezetenen van de Oude Sluis (gem. Zijpe), kunnen niet nalaten hunnen dank te betuigen aan de bemanning van Z. M. fregat *Wassenaar* en aan die van het Russische oorlog-stoomschip *Olaff*, voor de bereidvaardigheid waarmede zij met hunne spuiten van het N.-Diep zijn vertrokken, ter blussing van den alhier den 22sten dezer plaats gehad hebbende brand, ofschoon de afstand te groot was en men niet verder dan tot aan het Koegras heeft kunnen komen, zoo gevoelen wij ons toch verpligt deze edele en menschlievende hulpvaardigheid toe te juichen. Geheel anders was dit het geval met de ingezetenen van Schagerbrug (hoofdplaats onzer gemeente), terwijl men ons aldaar de spuit, — ofschoon de burgemeester tot de afgifte van dezelve order had gegeven, — ja zelfs alle hulp weigerde.

Wij laten de beoordeeling van het bovenvermelde aan alle weldenkende over: van de bemanning van een vreemd oorlogschip kwam op een afstand van 4 ure hulp opdagen, terwijl men van de ingezetenen der hoofdplaats zijner eigene gemeente op 1 uur afstand weigerachtig was hulp te verleenen.

28 *October* 1859. Eenige ingezetenen van de Oude Sluis.

*** **STREMMING DER PASSAGE.**

DE COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Noord-Holland*, breugt door deze, ten verzoeke van den Generaal Majoor, Inspecteur der 1e Fortificatie Inspectie, ter kennis van belanghebbenden, dat, ten gevolge der verhooging van de Balans op de Brug, over de *Voorgracht* voor de *Amsterdamsche* Poort te *Naarden*, de Passage voor schepen door die Brug geheel zal zijn **gestremd** van den 8sten tot en met den 13den November aanstaande; zoomede dat het Rijden over die Brug *niet* zal kunnen geschieden van den 8sten tot en met den 12den November aanstaande, tusschen zeven ure des avonds en acht ure des morgens; — zullende de gemeenschap voor voetgangers open blijven voor zooveel de werkzaamheden dit zullen toelaten.

Haarlem 8 *October* 1859.

De Commissaris des Konings voornoemd,
BOREEL.

Tentoonstelling
VAN
KUNSTVLIJT.

De uitslag der **VERLOTING**, welke heeft plaats gehad ten overstaan van den Notaris BRUNO TIDEMAN, op heden, is geweest als volgt:

Lot N°.	Prijs N°.	Lot N°.	Prijs N°.	Lot N°.	Prijs N°.
101	85	632	106	1267	103
115	178	660	166	1276	121
116	168	671	54	1302	22
118	79	672	163	1308	11
130	28	684	49	1319	77
133	156	688	105	1321	134
134	158	698	89	1335	113
137	4	709	145	1339	29
144	115	731	157	1344	65
162	118	741	7	1354	8
175	141	745	124	1367	5
179	128	783	71	1375	101
[illegible]	[illegible]	822	114	1382	179
[illegible]	[illegible]	826	162	1417	64
203	21	830	119	1427	137
225	68	840	172	1461	59
235	129	842	45	1489	51
240	83	860	20	1502	155
243	127	869	88	1511	154
245	37	877	47	1515	76
255	153	885	41	1527	111
256	142	887	74	1537	126
264	87	891	133	1538	128
265	110	917	82	1544	3
272	19	924	33	1555	96
278	91	950	17	1558	66
293	159	952	130	1563	160
296	144	967	107	1584	63
298	43	975	143	1596	170
308	57	990	10	1606	36
327	9	1001	171	1619	53
348	73	1010	120	1625	14
359	84	1013	35	1628	44
406	46	1048	167	1654	60
409	25	1056	151	1660	149
416	132	1069	169	1661	75
419	78	1071	52	1668	30
428	16	1091	13	1674	150
430	176	1106	42	1682	61
454	122	1114	95	1695	138
458	26	1119	50	1702	140
476	81	1124	99	1711	108
479	34	1127	55	1712	56
494	165	1129	2	1714	104
501	31	1147	148	1727	39
508	70	1148	161	1734	136
512	146	1149	152	1739	97
525	112	1156	135	1752	102
552	164	1166	48	1766	72
564	90	1188	98	1769	18
568	147	1192	131	1783	23
572	109	1196	177	1793	86
578	173	1210	94	1818	27
589	139	1216	67	1823	93
596	125	1220	12	[illegible]	180
601	6	1221	175	1835	38
602	24	1230	62	1838	15
610	69	1239	100	1859	174
623	92	1265	116	1862	40
627	80	1266	117	1895	32

De Prijzen moeten zijn afgehaald vóór 1° December. Tot afgifte zal worden gevaceerd dagelijks, (Zaturdags en Zondags uitgezonderd), van 10—2 ure.

Amsterdam, 31 *October* 1859.

Namens Directeuren der Vereeniging voor Volksvlijt,
De Dir. Secretaris,
Mr. J. A. VAN EYK.

*** Getrouwd te SCHAGEN, 30 October 1859:
Jn. W. GOVERS
met
Eenige kennisgeving. G. N. DE BOER.

*** Getrouwd:
P. SCHEEPES,
ARNHEM, Kapt. der Infanterie, en
1 November 1859. W. M. WILLEMS,
Wed. *J. P. d'Olivat.*

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *GESINA PETRONELLA VERSCHOOFF*, geliefde Echtgenoot van H. EDEMA Jz.
DRIEL, *Bommelerwaard*, 25 October 1859.

*** Heden beviel van een' welgeschapen' ZOON *MARIA BLOEMEN*, geliefde Echtgenoot van
AMSTERDAM, Dr. D. J. WILLET.
28 October 1859.

*** Zeer voorspoedig beviel van eene welgeschapene DOCHTER *C. G. TJEENK WILLINK, GOOSZEN.*
BORCULO, 29 October 1859.
Eenige kennisgeving

*** Bevallen van eene DOCHTER *H. J. GREEVE — VAN VEEREN.*
SCHIEDAM, 29 October 1859.

*** BIERVLIET, 31 October 1859. Bevallen van eene DOCHTER *W. A. KROM, VOGEL.*

*** Bevallen van eene DOCHTER Vrouwe *G. A. DE FREMERY — WILLINCK.*
Den Huize MEY VLIET, bij *'s Gravenhage.*
den 31sten October 1859.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van eene DOCHTER *M. M. VAN GELDER*, geliefde Echtgenoote van
HOORN, W. TASMAN HJz.
31 October 1859.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *A. P. RUSSEL BOERLAGE*, geliefde Echtgenoot van J. G. DE HOOP SCHEFFER.
AMSTERDAM, 31 October 1859.

*** WORMERVEER, 1 November 1859. Bevallen van een' ZOON *A. ROOS — TIMMER.*

*** Op den 10den October 1859 overleed te AMERSFOORT, na een smartelijk met Christelijk geduld gedragen lijden van vijf weken, tot diepe droefheid van zijne Echtgenoot en Kinderen, de Wel-Eerwaarde Zeer Geleerde Heer HENDRIK VAN IDSINGA, gepensioneerd Garnizoens Predikant van *Bergen* in *Henegouwen*, in den ouderdom van 70 jaren en 6 maanden.
Douairière VAN IDSINGA,
VAN NIMWEGEN.

Thans eerst geplaatst uithoofde van buitenlandsche Betrekkingen.

*** Heden overleed, tot mijne diepe droefheid, na eene kortstondige ongesteldheid, mijn dierbare Echtgenoot en mijner Kinderen zorgdragende Vader, de Wel-Edele Heer YDE DE HAAN, in den ouderdom van bijna 60 jaren, na eene Echtvereeniging van ruim 37 jaren.
LEEUWARDEN, W. J. STAPERT,
21 October 1859. Wed°. *Y. de Haan.*

*** Op den 28sten October 1859, is overleden te DOETINCHEM, de Heer H. ZWEERTS.

*** Heden overleed, na kortstondige ongesteldheid, onze Lieveling CAROLINA JOHANNA, in den ouderdom van twee maanden.
P. VAN HARREVELT.
H. C. PFEIFFER.
GRONINGEN, den 29sten October 1859.

*** Heden overleed, tot bittere droefheid van mij en van mijne Ouders, mijne geliefde Echtgenoote, GEERTRUIDA ARIEKE DEN TREFFER, in den jeugdigen leeftijd van slechts 21 jaren, mij nalatende een Kind, te jong om het verlies te beseffen. W. N. BELLINGAN.
DRIEL, den 29sten October 1859.

*** Den 30sten October 1859, overleed te BRUSSEL, na eene ongesteldheid van weinige dagen, de Hoog Wel-Geboren Heer Jonkheer THEODORE AUGUSTE VER HUELL.

*** Heden ontsliep, aan eene slepende ziekte, in den ouderdom van 29 jaren, mijne veelgeliefde Dochter QUIRINA JACOBA JOHANNA.
GRONINGEN, 30 October 1859.
C. G. H. THOE SCHWARTZENBERG EN HOHENLANSBERG,
Douairière VAN SWINDEREN.

*** Op den 30sten October 1859, is te 'S GRAVENHAGE overleden, R. F. Baron GROENINX VAN ZOELEN VAN RIDDERKERK.

*** Den 28sten dezer maand overleed te *Groningen*, mijn geliefde jongste Zoon, de Wel-Ed. Gestr. Heer CORNELIS RINGELING, Kapitein bij de Infanterie.
LAGE VUURSCHE, C. TADDEL,
31 October 1859. Wed°. *Ringeling.*
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed onze Zuster en Behuwd-Zuster, Mejufvrouw LOUISE ISABELLE ST. MARTIN.
ROTTERDAM, J. A. DUTILH,
31 October 1859. ST. MARTIN.
Eenige kennisgeving. C. C. DUTILH.

*** Na eene kortstondige ziekte, overleed heden morgen 9 ure, mijne geliefde Echtgenoot SUSANNA MARIA SCHOUTEN, ten huize harer beminde Ouders, in den ouderdom van 44 jaren, het tweede onzer gelukkige Echtvereeniging. J. D. LEUPEN,
WOUBRUGGE, uit *'s Hage.*
31 October 1859.

*** Heden overleed ten mijnen huize, na eene ongesteldheid van 3 dagen, tot diepe droefheid van mij en zijne Broeders, mijn geliefde Zoon J. H. C. STIENS, in den ouderdom van circa 24 jaren.
HAARLEM, De Wed J. A. STIENS,
31 October 1859. geb. DIEPHUIZEN EN KERNS.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Voor de vele en hartelijke bewijzen van deelneming, betoond bij het overlijden van mijn' overgetelijken Echtgenoot, betuigt de ondergeteekende haren innigen dank. M. OOSTHOEK,
CHARLOIS. Wed. *A. E. van der Hegge.*

*** Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, mij betoond, bij het overlijden van mijnen geliefden Echtgenoot, betuig ik langs dezen weg mijnen opregten dank.
HAARLEM, Wede. A. S. TOBIAS,
3 November 1859. DE LEEUW.

*** **AANKONDIGING.**

Mr. AUGUSTINUS CORNELIS HENRICUS BAKKER, Provinciaal Directeur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen in *Overijssel* te *Zwolle*, heeft bij Request aan Zijne Majesteit den Koning, verzocht Hoogstdeszelfs toestemming, ten einde hij den geslachtsnaam: GEUKAMA bij den zijnen moge aannemen, en hij en zijne wettige nakomelingen zich alzoo voor het vervolg mogen noemen en teekenen: GEUKAMA BAKKER, waarvan bij deze afkondiging geschied overeenkomstig artikel 64 van het Burgerlijk Wetboek, en ter voldoening aan de voorloopige beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Justitie, den 26sten October 1859, onder N°. 86, (2e. Afd.) genomen, krachtens Zijner Majesteits appointement van 2 October 1859, N°. 91.

*** Bij Koninklijk Besluit van 26 September 1859, N° 50, is aan den Heer FELIX THEODOR IGNATZ RAAB, Handelsbediende, geboren te *Osnabrug*, wonende te *Amsterdam*, vergunning verleend zijnen Geslachtsnaam te veranderen in dien van HEYMEIJER, met dien gevolgen, dat hij zich voortaan zal kunnen en mogen noemen en teekenen HEYMEIJER.

*** Al degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van wijle Vrouwe CORNELIE FRANÇOISE DELLEBARRE, Weduwe van den Wel-Eerw. Heer *B. Elferink Tankink*, gewoond hebbende te *Leyden*, en aldaar op den 19den September dezes jaars overleden, worden verzocht daarvan vóór den 15den November e. k., opgave of betaling te doen, ten Kantore van den Notaris J. A. PRIJN, te Leyden.

*** Men vraagt in eene Dorpschool, een **HULP-ONDERWIJZER**, tegen genot van de gewone verpleging en *f* 140 's jaars.

Adres met *franco* Brieven, aan den W.-E. Hr. A. C. OUDEMANS, Schoolopziener van het derde District in Z.-Holl., te Leiden.

*** In eene *Wijnkooperij* te Rotterdam, bestaat gelegenheid tot plaatsing van een **LEERLING**; men zal de voorkeur geven aan iemand van buiten de Stad, voor wien tegen genot van Kost en Inwoning tevens, eene billijke vergoeding kan worden verstrekt. Adres met *franco* Brieven, onder Letter O., bij den Boek- en Papierhandelaar P. C. HOOG, te Rotterdam.

*** Een **TUINMAN**, gehuwd, Prot. Godsd., oud 35 jaren, zonder Kinderen, gedurende 12 jaren in dezelfde dienst werkzaam, bekend met Broeijerij en de Bloemen, alsmede met het omgaan van Paarden, zag zich gaarne met Februarij a. s. als zoodanig geplaatst.

Reflecterenden, gelieven de Brieven *franco* te zenden, onder Lett. G., aan den Boekhandelaar H. HORNEER, te Gorinchem.

*** Men vraagt op een aanzienlijk Buitenverblijf in Gelderland, tegen Februarij 1860: Een **TUINMAN**, grondig ervaren in alles wat de Broeijerij en Moezerij betreft en bekwaam de uitgebreide werkzaamheden daaraan verbonden, te besturen. De daarop reflecterenden adresseren zich *vrachtvrij*, onder Letters E. E., bij den Boekhandelaar STENFERT KROESE, te Arnhem, met opgaaf van ouderdom en Godsdienst, en of zij gehuwd zijn, met of zonder Kinderen.

*** Aan de openbare School voor Jonge Jufvrouwen te Gouda, worden gevraagd: **Twee HULP-ONDERWIJZERESSEN**, bevoegd tot het geven van onderwijs in levende Talen. De Jaarwedde bedraagt *f* 300, doch wordt met *f* 100 verhoogd, wanneer de benoemde in het bezit is eener acte van bekwaamheid als Hoofd-Onderwijzeres. Zij, welke voor die betrekking in aanmerking verlangen te komen, worden uitgenoodigd zich ten spoedigste met *vrachtvrije* Brieven, onder overlegging der vereischte bescheiden, aantemelden bij den Burgemeester dier Gemeente.

*** Men vraagt in een voornaam *Magazijn* van *Manufacturen*, hetzij dadelijk of zeer spoedig: Eene **JUFVROUW**, geschikt en goed ervaren in den Verkoop van Mantels, Hoeden, enz. enz. Opgaaf waar informatien te bekomen zijn enz., onder Lett^s A. M., bij den Boekhand. J. J. VAN BREDERODE, te Haarlem, in te leveren.

*** Eene **JUFVROUW**, van fatsoenlijke Familie, middelbaren leeftijd, Pr. Godsd., verlangt weder eene Betrekking ter waarneming of assistentie eener Huishouding of ook tot Gezelschap eener Dame, kunnende daarvoor de voldoendste informatien worden ingewonnen, verlangende slechts alleen eene fatsoenlijke behandeling. Adres met *franco* Brieven, onder de Letters V. T., aan de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN EN ZOON, te 's Gravenhage.

Plaatselijk Bestuur.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente ENKHUIZEN, brengen ter kennisse van belanghebbenden, dat de gewone **NAJAARS-KOEMARKT** aldaar, zal gehouden worden op Vrijdag den 11den November 1859.

BEKENDMAKING.

Burgemeester en Wethouders van BRIELLE, maken bij deze bekend, dat op de **NAJAARSMARKTEN** in de maand November, dit jaar, *Tenten, Carousels*, alsmede *Kramers*, niet binnen deze Gemeente woonachtig, *Straatmuziekanten enz.*, streng zullen worden geweerd.

Brielle, den 31*sten October* 1859.

W. C. VAN DEN BRANDELER, Burgemeester.
C. PLOOSTER, Secretaris.

, De Wed. B. L. OLIFIERS Jr., op den Langendijk te Gorinchem, berigt bij deze de Dames, dat bij haar zijn ontvangen de **nieuwste MODELLEN van WINTERHOEDEN.**

Buitenplaats.

Men verlangt tegen Mei aanstaande, in een gezond oord te **HUUR:** Eene kleine **BUITENPLAATS,** geschikt tot *Zomerverblijf* voor een klein Gezin, waar tevens gelegenheid bestaat om te kunnen **jagen** of in de nabijheid eene goede Jagt te huren. Adres *franco*, onder Letter H., bij den Boekverkooper W. P. VAN STOCKUM, te 's Gravenhage.

, **UIT DE HAND TE KOOP** te Oosterblokker: Eene **VERWERIJ,** met een besten **BOOMGAARD** en een **MOESTUINTJE** annex, welk bedrijf een ruim bestaan kan opleveren. Te bevragen in *persoon*, bij de Eigenaresse Wed. J. MANTEL, of met *franco* Brieven, bij J. HOMAN, Onderwijzer te Hem.

TE HUUR

met 1 Mei 1860, te Wageningen.

Een kapitaal **HEERENHUIS,** met groote sierlijke, van vele en uitmuntende Vruchtboomen voorzienen **TUIN,** met Waterwerk, steenen Trekkasten en Broeibakken, ruime Oranjerie en Badkamer; het huis bevattende Tien, zoo groote als kleinere Kamers, meest gestucadoord en van Stookplaatsen voorzien; voorts Zolder, Keukens en Kelders, hebbende fraaije uitzichten op den Wageningsche Berg en de Betuwe. Te bezigtigen des Maandags en Dingsdags, van één tot 4 ure, mits vooraf belet vragende.

Nadere inlichtingen met *gefrankeerde* Brieven, bij W. HAKSTEGE, Mr. Timmerman aldaar.

, Tegen April of Mei 1860, wordt TE HUUR gevraagd, in de Provincie Utrecht of Gelderland, een **BUITEN,** voorzien van zes à acht Kamers, geschikt voor *Zomer- en Winterverblijf*, (bij voorkeur op Kelders gebouwd), gelegen in een aangenaam en droog oord, met Koetshuis, Stalling voor drie paarden, Tuinmanswoning, Moestuin, Vruchtboomen, Broeijerij, Wandelingen, Vijver enz., enz., enz. Naauwkeurige opgaven der conditien, aantal Kamers, uitgestrektheid van Tuin en Wandelingen, wordt men verzocht *franco* intezenden, bij den Boekhandelaar W. EEKHOFF, te Leeuwarden, onder Letter P.

Uit de Hand te Koop:

Eene sedert vele jaren florerende en nog met goed succes gedreven ongehuwd extra winstgevende **BAKKERIJ** met **TOEBEHOOREN,** waar plus minus zeven mille toe benoodigd zal zijn. Reflecterenden, adresseren zich met eigenhandig geschreven Brieven, *franco*, Letters A. Z., bij de Boekhandelares Wed. J. W. BROUWER, te Leyden.

, **TWEE BOERDERIJEN UIT DE HAND TE KOOP.**

De eene gelegen niet ver van Leyden, met 55 Bunders **BOUW- en WEILAND,** of met minder Land naar verkiezing, en dadelijk te aanvaarden; — de andere aan den Amstel, nabij Ouderkerk, met 24 Bunders **WEILAND;** de Woning te aanvaarden met Mei a. s., de Landen met Kerstijd. Nadere inlichting te bekomen onder Lett. S., bij den Boekhandelaar J. J. VAN BREDERODE, te Haarlem. Brieven *franco*.

, **TE KOOP:** Eene beste melkgevende **EZELIN** en een groot **REGENBAD.** Adres *franco*, Huize *Oud Rande*, bij Deventer. Een zuiver loopend **BILLART.** Adres *franco* VAN DER WOERD, Boterstraat, Deventer.

Metselaars-Affaire.

Indien Iemand, liefst een ongehuwd Persoon, die over een kapitaaltje van 14 à 15 honderd Gulden kan beschikken, genegen mogt zijn, om met Iemand, die wegens gevorderde jaren de zorgen zoekt te verminderen, **DEELGENOOTSCHAP** aantegaan, in eene sedert een aantal jaren gedrevene *Metselaars-Affaire*, die een goed burgerlijk bestaan oplevert, of wel die **ZAAK** geheel wenscht overtenemen, vervoege men zich met *franco* Brieven, onder de Letters M. A., bij den Boekhandelaar A. A. RENSINK, Breedestraat te Leyden.

, **LEES HIER.** In eene welvarende Dorpsgemeente, Prov. Z.-H., wordt tegen 1 Januarij e. k. à kontant, ter Verkoop aangeboden, een *reeks van jaren* met *goed succes* gedreven **HANDEL in WIJNEN en GEDISTILLEERD,** (met daarbij behoorende **GEBOUWEN**) die bij eenige zaakkennis en ijver voor nog grooter uitbreiding vatbaar is. Hierop reflecterenden, gelieven men de Brieven onder Letter X., *franco* te zenden aan het adres Bureau Handelsblad.

, G. W. WESSELING, zal op Maandag den 7[den] November 1859, des namiddags ten half drie ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te Verkoopen: Eene extra mooije nieuw aangevoerde partij Greenen en Vuren Dramsche, Frederikstadsche, Bijhavensche, Amerikaansche, Riga, Narva en Dantziger Balken; Noordsche Spieren; Wyburger, Riga, Cronstadsche en Noordsche Deelen; Narva Sparren en Sparhouten, Battings, Juffers, Ellens, Colters, Eikenhout, een partijtje Americaansche Oxhoofdduigen en andere **HOUTWAREN.** Liggende in den Binnenkant en op den Wal.

, PUBLIEKE VERKOOPINGEN, te Roelof-Arendsveen, binnen Alkemade, op Dingsdag, den 8[sten] November 1859, ten overstaan van **JB. KEMPENAAR,** Notaris, residerende te Woubrugge.

Des morgens ten 10 ure,

ten sterfhuize van de Wed. D. VAN DER WERELD, van eenige **MEUBELEN** en verdere **ROERENDE GOEDEREN,** en

des avonds ten 6 ure,

ten huize van den Kastelein *Jan Bakker*, van een sterk **HUIS, SCHUUR,** verdere **GETIMMERTE,** een Perceel uitmuntend **TUINLAND, ERF, BOSCHLAND en WATER,** staande en gelegen in den Veenderpolder, aan de Westzijde van den Veenderdijk, te Roelof-Arendsveen, binnen Alkemade, groot 1 Bunder, 67 Roeden en 79 Ellen. Zijnde dadelijk te aanvaarden.

Alles breeder bij Billetten omschreven en waaromtrent nadere informatien zijn te bekomen, ten Kantore van opgenoemden Notaris.

Mr. G. A. IJSSEL DE SCHEPPER, Notaris te Olst, zal op Vrijdag den 11[den] November 1859, des namiddags ten 1 ure, ten Huize van den Kastelijn *A. Duijm*, aan de Brinkpoort te Deventer, ter uiterlijke toewijzing Veilen in Percelen, Kolommen en Massa:

Het BUITENGOED, WESTERVOORDE

genaamd, zeer aangenaam gelegen in het Dorp Olst, aan den Straatweg van Deventer naar Zwolle en de Rivier den IJssel, en in de nabijheid van den geprojecteerden Noorder-Spoorweg, bestaande in een solied en fraaij **HEERENHUIS,** met 5 Benedenkamers, waaronder eene ruime suite, Keuken en 2 Kelders, 7 Bovenkamers en 2 Kabinetjes, zijnde meest alle van Stookplaatsen voorzien; verder een afzonderlijk staand **KOETSHUIS** en **STALLING** voor 5 Paarden, met annex Bouwhuis, waarin 3 Vertrekken, Melkkelder, Koestal, Varkenshokken enz.; **TUIN** en **BOOMGAARD,** met exquise Vruchtboomen, Wandelingen met zware opgaande Eikenboomen; voorts uitmuntend **BOUW- en WEILAND,** waarvan ruim 3 Bunders Uiterwaard; alles te zamen groot circa 9 Bunders, en bij inzate en verhooging staande als volgt: 1[ste] Perc. *f* 7000. 2[de] Perc. *f* 3125. 3[de] Perc. *f* 900. 4[de] Perc. *f* 1500. 5[de] Perc. *f* 300. 6[de] Perc. *f* 300. 7[de] Perc. *f* 300. 8[ste] Perc. *f* 4800.

De Boomen zullen, voor zoo ver die genummerd zijn, afzonderlijk worden geveild op Donderdag den 10[den] November 1859, des voormiddags 10 ure, ten Huize van *H. J. Overweg*, Kastelein te Olst, doch kunnen door de Koopers van den ondergrond, tegen betaling eener premie van 3 pCt., benaderd worden.

Het Huisperceel zal 8 dagen voor den toeslag, van des voormiddags 11 tot des namiddags 2 ure, behalve des Zondags, kunnen worden bezigtigd, mits voorzien zijnde van een bewijs van toegang, te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris.

, Men is voornemens publiek te Veilen, op Donderdag den 17[den] November 1859, des avonds ten 7 ure, te 's Graveland, in *het Rechthuis*, ten overstaan van den Notaris **A. PERK:**

Een **HUIS,** bestaande uit drie Woningen, te 's Graveland, tusschen den Voorweg en de Vaart, tegenover *Spaanderswoud*, met vrije Grond en Erve, ter oppervlakte van 2 Roeden, 29 Ellen; verhuurd à *f* 175.40 's jaars, tot 1° Mei 1860.

De condities liggen 4 dagen bevorens ter lezing, ten Kantore van genoemden Notaris, bij wien op *franco* aanvrage, nadere schriftelijke informatien te bekomen zijn.

, Men is van meening, om, op Maandag den 5[den] December 1859, des voormiddags ten elf ure, ten huize van *Gerrit Burger*, Kastelein te Tutjehorn, Gemeente Haringcarspel, in het openbaar te Verkoopen:

Eene **BOERMANSWONING, HOFF en ERVE,** en nog een **WOONHUISJE,** met daarbij zijnde **WEILAND en TUIN,** te Tutjehorn, Gemeente Haringcarspel, Kadaster Sectie A., N[os]. 6, 7 en 8, te zamen groot 50 Roeden, 50 Ellen;

alsmede:

Eenige stukken **WEI- en BOUWLAND,** te zamen groot 10 Bunders, 17 Roeden, 90 Ellen, gelegen onder Sint Maarten, Kadaster Sectie B., N[os]. 360, 367, 388, Sectie C., N[os]. 23, 24, 30, 31 en 32.

Breeder bij Biljetten omschreven. Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris **ABR. P. DE LANGE,** te Schoorldam.

, Bij de ERVEN LOOSJES, Boekhandelaars te Haarlem, ziet het licht:

TIJDSCHRIFT TER BEVORDERING VAN NIJVERHEID.

ZAMENGESTELD DOOR

A. H. van der BOON MESCH, H. C. van HALL en E. van VOORTHUIJZEN Hz.

Uitgegeven door de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid.

Tweede Reeks. Deel VII. Vijfde Stuk. (Van de geheele Reeks Deel XXII.) Prijs *f* 1,25.

, Door J. VAN HOEVE Jr., te Gorinchem, wordt afgeleverd en is bij alle Boekhandelaren te bestellen:

NEDERLANDSCHE

Concordantie des Bijbels

van *TROMMIUS*.

In één Deel, voor den prijs van *f* 4,90 in plaats van *f* 9,90.

, Door P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam, is algemeen verzonden:

Prospectus en Lijst van Inteekening, op eene uitgave van de VERSPREIDE EN NAGELATEN GESCHRIFTEN VAN Dr. *J. VAN GILSE*, in leven Hoogleeraar aan de Doopsgezinde Kweekschool te Amsterdam, *in vier boekdeelen, bevattende:* I. Verspreide Opstellen van historischen inhoud, met eene Levensschets door Prof. P. J. VETH. Twee deelen. II. Verspreide Bijdragen tot verklaring der Heilige Schrift, in één deel. III. Twaalftal Leerredenen, één deel. Men kan op elke afdeeling afzonderlijk inteekenen.

, Bij J. VAN HOEVE Jr., te Gorinchem, ziet het licht:

DE MARSKRAMER.

Een verhaal uit de dagen der Hervorming,

door *E. GERDES.*

134 Bladzijden druks, in geïllustreerden Omslag.

Prijs 60 Cent.

, Bij de Wed. L. VAN HULST EN ZOON, te Amsterdam is van de pers gekomen:

AGNES,

door **MISS MARY LANGDON,**

Schrijfster van „IDA MAY."

Uit het Engelsch, 2 Deelen in gr. 8°., met Vignet. Prijs *f* 5,—.

Dit werk, van dezelfde zoo gunstig bekende Amerikaansche Schrijfster, verdient niet alleen aanbeveling wegens zijn boeijenden inhoud als Romantisch Verhaal, maar is tevens belangrijk uit een historisch oogpunt beschouwd, als bevattende vele wetenswaardige bijzonderheden uit den Amerikaansche Vrijheidsoorlog en de toenmalige leefwijze en gebruiken der Indiaansche Volksstammen.

VOOR GYMNASIEN EN SCHOLEN,

is uitgegeven bij H. W. WEYTINGH, Warmoesstraat I. 66, te Amsterdam.

Prof. O. v. REES. *Algemeene Geschiedenis*, 300 pag.	*f* 1,50.
Afzonderlijk daaruit, *Geschiedenis der Middeneeuwen*	-,50.
Nieuwe Geschiedenis	-,75.
P. C. FLEISCHMANN. *Vademecum of Gids om op aangename wijze tot de kennis der Engelsche Taal te geraken*, 2e herziene en verm. druk	-,50.
L. Th. ZEEGERS. *Geschiedenis der Nederlandsche Letterkunde*	-,75.
Luit. L. MULDER. *Alg. Aardrijkskunde*, met Kaartje	-,50.
——— *Beschrijving van Nederland*, met Kaartje	-,25.
——— *Geschiedenis en Beschrijving der Kolonien*, met Kaartje	-,25.
Luit. KLIJNSMA. *Teekenkunde. Doorzigtkunde*, met Fig.	-,50.
L. Th. ZEEGERS. *Haupt's Alg. Geschiedenis naar de grondstellingen van Pestalozzi*, voor Nederl. bewerkt, 200 pag.	-,50.
——— *Bloemlezing uit Ned. Dichters*, 4e druk	-,25.
——— *Nederl. Chrestomathie*, 6e druk	-,50.
D. SLUYTER. *Engelsch Lees- en Vertaalboekje*	-,40.
Regtlijnig Teekenen, met Fig.	-,75.
POLAK EN HEYMANS. *Hebreeuwsch Woordenboekje*	-,40.
DWARS. *Mythologie*	-,25.
L. Th. ZEEGERS. *Nederlandsche Spraakkunst*	-,25.
——— *Redekunst*	-,25.

GEBEDEN-BOEKEN.

I. **C. E. VAN KOETSVELD,** Gebeden voor Kinderen en Jonge Lieden, *Tweede Druk*. Prijs *f* -,25.

II. **T. VAN SPALL,** Gebeden voor Jongelieden uit den beschaafden stand, ten dienste van Kostscholen en Huisgezinnen. Vrij bewerkt naar het Hoogd. van F. G. FRITSCHE *f* -,40.

III. **JOHANN CASPAR LAVATER,** Stichtelijke Overdenkingen en Gebeden. Naar het Hoogd. *Tweede* veel verbeterde Uitgave *f* -,90.

Uitgegeven en verkrijgbaar bij den Boekh. S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven.

, Alom te bekomen voor slechts 40 Cent, het zoo zeer lezingwaardig Boekje van eenen slechts eenvoudigen *Vischuitventer*, getiteld:

WOORDEN VAN ERNST EN LIEFDE, van eenen vroeg ontslapen Christen, uitgegeven na zijnen dood, door Dr. H. A. S. PICCARDT, Pred. te Goes.

(Men leze over den eenvoudigen doch zuiver Evangelischen geest van dit Werkje, het artikel, voorkomende in het *Volksblad* van 26 October 1859.)

TOT ZELFOEFENING EN VOOR HET ONDERWIJS IN DE NATUURKUNDE.

VAN DRUTEN & BLEEKER, te Sneek, geven uit:

GRONDBEGINSELEN der NATUURKUNDE, *door de eenvoudigste Proeven Toegelicht*, door **Dr. F. E. J. CRUGER.** Naar de derde Hoogduitsche uitgave voor Nederland bewerkt door **W. M. LOGEMAN.** Met 425 in den Tekst gedrukte Houtsneefiguren. 3 Dln., 800 pag's, *f* 3,90, geb. *f* 4,30.

HANDLEIDING TOT DE BEOEFENING DER NATUURKUNDE, door **Dr. F. E. J. CRUGER,** vrij bewerkt naar de vijfde Hoogduitsche uitgave door **J. H. VAN KOTEN.** met 243 in den Tekst gedrukte Houtsneefiguren. Een Deel, 360 pag's *f* 1,80, geb. in heel Linnen *f* 2,20. Ook verkrijgbaar in 3 Stukjes à 70, 50 en 60 Cts.

NATUURKUNDIG SCHOOLBOEKJE, bewerkt naar aanleiding van en ten gebruike bij CRUGER'S Grondbeginselen der Natuurkunde, door **W. M. LOGEMAN.** Met 252 in den Tekst gedrukte Houtsneefiguren. 3 Stukjes 75 Cts.

De invoering op vele Scholen, het gebruik op **'s Rijks Kweekschool voor Onderwijzers** te Haarlem, zoowel van dit Schoolboekje als van het groote Werk van CRUGER, en het **buitengewoon groote debiet,** dat er buitendien aan te beurt valt, bewijzen zeker het best hunne degelijkheid en bruikbaarheid.

HET HEELAL en ZIJNE WONDEREN, Populaire voorstelling der Sterrekunde en Sterrekundige Aardrijkskunde, door **A. DIESTERWEG.** Vrij bewerkt naar den vijfden druk uit het Hoogd. door **Dr. W. GLEUNS Jr.** 2 Dln. 500 pag's, met 8 groote uitslaande Platen. *f* 2,40.

Bovenstaande zijn dezer dagen mede ingevoerd op vele

NORMAALSCHOLEN

en vele andere inrigtingen voor Onderwijs, waarom de Uitgevers de vrijheid nemen ze algemeen ook daarvoor aan te bevelen.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.